
KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter

AVGJØRELSE

Sak: 17/00062
Dato: 14. februar 2018

Klager: Øystein Rødstøl
Representert ved: Egen

Klagenemnda for industrielle rettigheter sammensatt av følgende utvalg:

Elisabeth Ohm, Gunnar Nilsen Søndersrød og Johannes Hope

har kommet fram til følgende

AVGJØRELSE

- 1 Kort fremstilling av saken:
- 2 Saken gjelder klage over Patentstyrets avgjørelse av 25. mars 2017, hvor patentsøknad nr. 20150509, innlevert 19. april 2015, ble avslått som følge av manglende nyhet etter patentloven § 2.
- 3 Formålet med den patentsøkte gjenstanden er å tilveiebringe en flytende konstruksjon, slik som en bro eller plattform, som minimerer påvirkningen som bølger, sjø og strømninger i vannet har på den flytende konstruksjonen, og samtidig forankre konstruksjonen slik at den vil bevege seg ubetydelig. Den reduserte bevegelsen forenkler forbindelsen mellom bro og land, og kan forbedre forholdene for oljeplattformene.
- 4 Søknaden har ett (selvstendig) krav, innlevert 14. oktober 2016:

«1. Flytebru, flyteplattform, eller annen installasjon til vanns, som er bygd på forankret dyptflytende undervanns flyteelement (nf) med en påmontert søyle i åpen konstruksjon, som k a r a k t e r i s e r e s v e d a t flyteelementene er plassert dypt nok til å komme under sterke strømmer, at søylen er åpent bindingsverk, og at de skråstilte fortøyningene (nk) sammen med andre fortøyninger (lk) holder de faste punktene (fp) på flyteelementene (nf) i en fast geografisk posisjon.»

- 5 Klage innkom 11. april 2017.
- 6 **Grunnene for Patentstyrets vedtak er oppsummert som følger:**
  - Søknaden avslås.
  - Søker har under søknadsbehandlingen blitt opplyst om at den patentsøkte gjenstanden i sin helhet bygger på kjent teknologi og kjente komponenter.
  - Søker har under saksbehandlingen sendt inn flere versjoner av beskrivelsen, nye tegninger og nye patentkrav som er endret i forhold til de opprinnelige innleverte søknadsdokumentene.
  - Henvisningsbetegnelse i parentes i det gjeldende patentkravet er ikke vist eller nevnt i de opprinnelige søknadsdokumentene. Det fremgår ikke av de opprinnelige dokumentene hva som menes med angivelsen «andre fortøyninger (lk)» i gjeldende patentkrav. Tegningene har ingen henvisningsbetegnelser som er beskrevet i den opprinnelig innleverte beskrivelsen. I senere innleverte tegninger og beskrivelse har søker anført at dette gjelder landkjettinger, som er kjettinger festet til land. Landkjettinger er ikke tydelig beskrevet eller vist i de først innleverte dokumentene. Ingen av de først innleverte tegningene viser *skråstilte* kjettinger/fortøyninger festet i flyteelementene og kjettinger festet til land.

- De opprinnelige søknadsdokumentene gir ikke anvisning på hva som er «andre fortøyninger» og i gjeldende patentkrav kan dette ikke entydig forstås som «landkjettinger», men like gjerne som å være andre fortøyninger av en flytebro enten til land eller til andre flyteelementer.
- D1 anses å utgjøre nærmeste kjente teknikk og herfra er det kjent en flytebro som står på forankrede flyteelementer 9 som er plassert under vann (side 1, linje 13-27, linje 74-100, fig. 1-4). Brokonstruksjonen er bygget på en åpen søylekonstruksjon 6, 7 som står over flyteelementene 9. Flyteelementene er forankret i havbunnen med flere skråstilte fortøyninger 12, 13, og kan være forbundet til andre flyteelementer eller til land, slik at de er forankret i en fast geografisk posisjon.
- På bakgrunn av hva som fremgår av D1 kan Patentstyret ikke se at gjenstanden angitt i det selvstendige kravet angir noe som tilfredsstillende betingelsen til nyhet, og derfor heller ikke betingelsen til oppfinnelseshøyde.
- Patentstyret har også trukket frem D2 som beskriver (fig. 1-2) en flytebro som står på forankrede flyteelementer (A) som er plassert dypere enn vannlinjen. Brokonstruksjonen er bygget på en åpen søylekonstruksjon (D) som står over flyteelementene (A). Flyteelementene er plassert under vann for å unngå sjø og strømninger. Flyteelementene er forankret i havbunnen, og eventuelt til land, med flere skråstilte fortøyninger (a, c) slik at de er forankret i en fast geografisk posisjon.
- Gjenstanden i det selvstendige kravet angir heller ikke noe som tilfredsstillende betingelsen til nyhet overfor D2, og tilfredsstillende derfor heller ikke kravet til oppfinnelseshøyde.

7 Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Patentstyrets avgjørelse må oppheves, og patent meddeles.
- Motholdene som er trukket frem av Patentstyret beskriver en fast geografisk brokonstruksjon, men beskriver ikke en fast geografisk forankret brokonstruksjon.
- Oppfinnelsen bygger ikke på kjent teknologi. Det er vist og forklart det unike med fast geografisk forankret fundament, samt hvorfor motholdene ikke har et slikt fast geografisk forankret fundament.
- Klager har tidligere bedt om en faglig forklaring på hvorfor Patentstyret mener at motholdene har fast geografisk forankret fundament, men ikke fått det. Derfor er det umulig å argumentere mot, eller forklare hvorfor Patentstyret tar feil. Påstandene er ikke underbygget med en faglig forklaring.
- Det er ikke riktig at den patentsøkte gjenstanden i sin helhet bygger på kjent teknologi. Fast geografisk forankret fundament er ikke tidligere benyttet til flytebroer, plattformer eller andre flytende installasjoner til vanns.

- Flere versjoner av beskrivelsen, nye endrete tegninger og nye endrete patentkrav er innlevert som følge av etterlysning av mer detaljert informasjon fra Patentstyret.
- Det er riktig at henvisningsbetegnelsene i parentes i det gjeldende patentkrav ikke er vist eller nevnt i de opprinnelige søknadsdokumentene. Henvisningene i de opprinnelige dokumentene henviser bare til tegningene som feilaktig hadde tekst.
- Det er ikke riktig at det ikke fremgår av de opprinnelige dokumentene hva som menes med angivelsen «andre fortøyninger (lk)» i gjeldende patentkrav. I det opprinnelige kravsettet står det «[D]et unike med denne broen eller plattformen er at flyteelementet løfter de skråstilte ankerkjettingene til et fast geografisk punkt. Der det er for få ankerkjettinger for å få til dette, overtar brokonstruksjonen eller landkjettingene de manglende avstivingene».
- Henvisningsbetegnelsene er tilføyd etter at klager i telefonsamtale med kundebehandler fikk opplyst at dette var den riktige måten å gjøre det på. Senere har han muntlig bekreftet at kravet ikke inneholdt noe som ikke fremgikk av originaldokumentasjonen.
- De første innleverte tegningene har inntegnet landkjettinger, men de har ikke henvisningsbetegnelser. Landkjettingene er bare beskrevet i teksten.
- Av tegningene fremgår klart og tydelig at de først innleverte tegningene viser skråstilte kjettinger/fortøyninger festet i flyteelementene og kjettinger festet til land.
- Når fortøyningene består av ankerkjettinger og landkjettinger, er det åpenbart at når klager omtaler ankerkjettinger så må de andre fortøyningene være landkjettingene. I tillegg fremkommer henvisningsbetegnelsen (lk) til tegning, hvilket bør gjøre det enkelt å finne disse på tegning.
- At «andre fortøyninger» ikke entydig kan forstås som landkjettinger er feil, fordi det i beskrivelsen står at «[N]edre flyteelement tømmes så for vann, eventuelle øvre kjettinger merket (øk) festes og landkjettingene som er kjettinger festet til land, (lk) festes». Faguttrykket «landkjettinger» er hyppig brukt blant sjøfolk, og det er snakk om en kjetting der den ene eller begge endene er festet til land, i motsetning til under vann som ved feste til anker.
- For at flyteelementene i D1 skal kunne forankres i en fast geografisk posisjon, må den i tillegg stabiliseres med en motvekt 10, men fordi motvekten først blir effektiv etter at flyteelementet er kommet langt ut av posisjon, må broelementene være like fleksible for ikke å bli belastet.
- Heller ikke broen i D2 kan forankres i en fast geografisk posisjon uten at den stabiliseres med motvekt (d). Fordi motvekten også her først blir effektiv etter at flyteelementet er kommet langt ut av posisjon, vil broelementene få overført krefter, med mindre de er veldig fleksible.

- Forskjellen mellom fast geografisk forankret flyteelement (fundament) og flytebroer stabilisert med motvekt (D1 og D2), er at egenskapene vil være tilnærmet som om søylen som bærer broelementene står boltet til havbunnen, i stedet for på flyteelementet. Det finnes noen få unntak til dette, da det i stedet for å bruke mange fortøyninger, vil være mer økonomisk og formålstjenlig å belaste søylen for å ta opp mindre rotasjonskrefter.
- D1 og D2 er stabilisert med motvekt. Figur 4 på D1 og figur 2 på D2 viser tverrsnittet på broene, som igjen viser stabiliteten til disse. I vedleggene med tegning «ikke fast geografisk forankret» og «ikke geografisk fast» er det illustrert med fargen rødt hvordan flyteelementene vil rotere sideveis ved sidekrefter, og at det derfor kun er motvektene som kan hindre denne rotasjonen. Ulempen ved å bruke motvekter til sidestabilisering er at god virkning først oppnås etter at flyteelementet er langt ute av ønsket posisjon. Det er derfor tvilsomt at man i det hele tatt kan hevde at flyteelementet er forankret i en fast geografisk posisjon.
- Stabilisering med motvekter eller balansevekter, har i tillegg til dårligere stabilitet også flere andre ulemper som skiller foreliggende oppfinnelse fra disse. Broene med både lodd og tilhørende større flyteelement blir dyrere å bygge og vedlikeholde. Større bevegelse i fundamenteringen gjør også at brodekket må bygges mer fleksibelt.
- På samme måte som man skiller mellom brotypene skråstagbroer og hengebroer, fordi de bærer broelementet etter to vidt forskjellige prinsipper, må man skille mellom flytebroer stabilisert med fast geografisk forankring, og flytebroer stabilisert med motvekter (balanselodd).

8 Klagenemnda skal uttale:

9 Klagenemnda er kommet til samme resultat som Patentstyret, men med en annen begrunnelse.

- 10 Klagenemnda skal vurdere og ta stilling til hvorvidt oppfinnelsen som følger av patentsøknad nr. 20150509 oppfyller de materielle patenterbarhetskravene.
- 11 Utvalget vil først knytte en kommentar til innlevering av ulike endringer av basisdokumentene, herunder kravsett, beskrivelse og tegninger.
- 12 Uttrykket «basisdokument» refererer til de først innkomne dokumenter. Av patentloven § 13 fremgår at patentsøknaden ikke kan endres slik at det søkes patent på noe som ikke fremgikk av søknaden da den ble inngitt. Dette har sammenheng med den rettsposisjon som søkeren oppnår ved innlevering av søknaden. Oppfinnelsens nyhet skal vurderes på grunnlag av teknikkens stand på søknadstidspunktet, og ved kollisjon mellom flere søknader går den som ble innlevert først foran de senere innleverte søknadene. Hadde man tillatt søkeren å ta inn i søknaden andre, mer utvidende forhold etter søknadstidspunktet, ville søkeren fått en bedre prioritet for disse enn innleveringstidspunktet tilsier. Man må også ha i mente at

vurdering av nyhet og oppfinneshøyde ikke kun er basert på søknader som kommer inn i Norge, men alle dokumenter som globalt sett gjøres allment tilgjengelig på søknadsdato.

- 13 Søknaden ble innlevert 19. april 2015, uten prioritet, og det er i etterkant innlevert flere ulike kravsett, beskrivelser og tegninger. Opprinnelig kravsett hadde følgende ordlyd:

«1. Dagens flytebruer og plattformer har alle flyteelement som ligger i eller nær vannoverflaten. Det unike med denne flytebrua eller plattformen er at flyteelementene er plassert dypere enn tidligere. Tidevann og urolig sjø vil da ikke kunne overføre så store krefter til flyteelementet, og fordi søylen mellom flyteelementet og brua er bygget som en åpen stålkonstruksjon vil resten av brua også bli skånet for store påkjenninger. Dette fordi bølgene da vil gå nesten uhindret gjennom den åpne stålsøylekonstruksjonen.

2. Sammenlignbare bruer eller plattformer har stramme vertikale ankerkjettinger som forminsker horisontale bevegelser. Det unike med denne brua eller plattformen er at flyteelementet løfter de skråstilte ankerkjettingene til et fast geografisk punkt. Der det er for få ankerkjettinger for å få til dette, overtar brukonstruksjonen eller landkjettingene de manglende avstivingene. Dette gjør at brua eller plattformen også vil bevege seg mindre vertikalt, noe som igjen forenkler forbindelsen til land. Bruer og plattformer får også redusert slingring eller sjøgang. Patentkravet gjelder for alle bruer, plattformer, eller andre installasjoner til vanns som benytter seg av dette prinsippet som jeg beskriver som forankret dyptflytende undervannsfundament, eller ADSF (Anchored Deep-floating Submerged Foundation).»

- 14 Patentstyret synes å ha avgjort saken på bakgrunn av manglende nyhet og dermed at vilkårene i patentloven § 2 ikke er oppfylt. Patentstyret ser ut til gjentatte ganger å ha antydnet overfor klager at det vil være mulig å trekke søknaden, uten at nyhet går tapt, for så å sende inn ny søknad uten manglene som forelå ved den første søknaden. Dette har klager ikke valgt å gjøre.
- 15 Klagenemnda ser det slik at det her er et spørsmål om patentloven § 8 andre ledd tredje punktum er tilfredsstillt, nemlig om beskrivelsen gjør den fagkyndige i stand til å utøve den, innenfor hele området som omfattes av patentkravene. Patentkravene skal inneholde alle vesentlige elementer som bidrar til løsningen av problemet. Dette gjelder de elementene som i beskrivelsen er angitt som nødvendige for løsning av problemet, og andre elementer som objektivt sett er nødvendige for å oppnå den tilsiktede effekten.
- 16 Kravet til beskrivelsens tydelighet er et materielt patenterbarhetsvilkår. Oppfinnelsen som man søker patent på, må kunne gjennomføres og brukes, og beskrivelsen skal angi hvordan dette skal skje. Den informasjonen som er nødvendig for å utøve oppfinnelsen, må enten kunne utledes direkte og utvetydig av beskrivelsen selv, eventuelt kombinert med fagets alminnelige kunnskap – som den fagkyndige sitter med. På grunnlag av denne informasjonen må oppfinnelsen kunne utøves uten urimelig byrde eller eksperimentering for den fagkyndige, se avgjørelse fra EPO T 727/95. Den fagkyndige er fullstendig kjent med teknikkens stand på området på søknadstidspunktet, og har evne til å utnytte alt kjent materiale på en fagmessig måte. Den fagkyndige kan foreta nærliggende nye konstruksjoner, men er ikke i besittelse av innovative evner. Beskrivelsen skal også gjøre leseren (den

fagkyndige) – som er uten kreative evner - i stand til å forstå hva som er oppfinnelsen ifølge patentkravenes bidrag til teknikkens stilling.

- 17 Av patentretningslinjene fremgår at det må gis en detaljert beskrivelse av minst én måte å utføre oppfinnelsen på. Beskrivelsen må angi ethvert trekk som er vesentlig for å utføre oppfinnelsen i tilstrekkelig detalj for å gjøre det opplagt for den fagkyndige hvordan oppfinnelsen kan settes ut i praksis. Det er søkerens ansvar å sikre at det ved første gangs inngivelse av søknaden innleveres en tilstrekkelig beskrivelse når det gjelder oppfinnelsen som kreves vernet i alle kravene. Hvis beskrivelsen er svært utilstrekkelig, vil mangelen ikke kunne rettes opp etter inngivelsesdagen ved å tilføye ytterligere eksempler eller trekk, uten å stride mot patentloven § 13. Derfor må søknaden i slike tilfeller avslås.
- 18 Den relevante fagkyndige i foreliggende sak vil være en person, en ingeniør innen marine konstruksjoner, med kunnskap og erfaring fra utforming og detaljering, og flytende konstruksjoner, så som flytebroer.
- 19 Utvalget kan ikke se at beskrivelsen, slik den er innsendt, gjør den fagkyndige i stand til å utøve oppfinnelsen. Det synes mer som en beskrivelse av en idé enn noe som er i stand til å danne grunnlag for en konkret utførelse for en fagkyndig i patentlovens forstand. Det er en rekke usikkerhetsmomenter som gjør at den fagkyndige vil være i villrede om hvordan oppfinnelsen skal utføres.
- 20 Beskrivelsen benytter uttrykk som «oppankret langt nede i sjøen». Det er ingen indikasjon på hvor langt nede i sjøen som vil være fordelaktig for å løse problemet med bevegelse. Videre uttales det at man kan benytte «et eller flere forankrede dyptflytende fundament» - i så tilfelle skal man få mange nye muligheter for fjordkryssinger [enn] med konvensjonelle broer. Det fremstår svært uklart hvordan skal man avgjøre om det skal benyttes ett eller flere forankrede dyptflytende fundament. Det fremgår ikke av beskrivelsen, tegningene og/eller kravene i søknaden. Det fremstår også som ubestemt i basisdokumentet hva som ligger i begrepet «fast geografisk festepunkt til brua», jf. også angivelsen om at kjettingsystemet kan fjære litt avhengig av opptredende belastninger, samt angivelsen i krav 2 om at «[D]ette gjør at brua eller plattformen også vil bevege mindre vertikalt, noe som igjen forenkler forbindelsen til land.»
- 21 Broen omtales som sårbar ved skipskollisjon. Det fremkommer da i beskrivelsen at «[B]rukollaps grunnet skipskollisjon kan likevel unngås dersom en dyr utgave av brua konstrueres slik at den står selv om en slik kollisjon fjerner de forankrede dyptflytende fundamentene». Spørsmålet blir da hvilke egenskaper som gjør broen kostbar slik at den likevel blir stående – hvordan skal denne kostbare broen utformes? Er det materialvalg eller konstruksjonsvalg som gjør at den likevel blir stående? Disse forholdene er ikke noe som en fagkyndig med sin bakgrunnskunnskap vil vite uten omfattende selvstudier og det fremgår ikke av beskrivelsen.
- 22 Likeledes fremstår det som uavklart for den fagkyndige hva trekket «[T]ilnærmet fordi lange anker-kjettinger vil fjære litt ved ulike belastninger, og fordi oppdriften av flyteelementet og

ankerkjettingvinkelen begrenser belastningene festepunktet kan motstå» innebærer og hvilket omfang av fjæring som er nødvendig.

- 23 Videre uttrykker beskrivelsen i fjerde avsnitt linje 3 at «[D]e nedre forankringskjettingene festes». Det fremgår ikke hvor de skal festes. Man legger i beskrivelsen inn noen ytterligere kjettinger, omtalt som «eventuelle øvrige kjettinger», som skal festes. Det er ikke beskrevet hva slags kjettinger man her tenker på, hvor de skal være eller hvilket formål de skal tjene. De etterfølgende «landkjettingene» som skal festes nevnes kun i denne sammenheng, men det beskrives ikke hva slags kjettinger det er snakk om og hvor de skal festes. Dette er ikke noe en fagkyndig vil kunne vite med sin bakgrunnskunnskap.
- 24 I siste setning i avsnitt 4 uttales at «[E]tter at brua er ferdig montert fjernes de midlertidige flyteelementene». Dette er første gang «midlertidige flyteelementer» omtales i beskrivelsen selv om det forutsettes at man benytter seg av dette. Det vil etter dette ikke fremstå klart for den fagkyndige hvor og hvordan de midlertidige flyteelementene skal monteres.
- 25 I siste avsnitt uttales at «[O]ppdriften til det nederste flyteelementet må være større enn vekten på og av broen, pluss en god sikkerhetsmargin». Man legger da til grunn at den fagkyndige uten mye eksperimentering eller beregninger vet hva «en god sikkerhetsmargin» vil være. Enn videre skal «ankerkjettingene dimensjoneres med god sikkerhetsmargin», hvilket er vagt og ikke synes uproblematisk uten at den fagkyndige må iverksette mye forsøksvirksomhet eller beregninger.
- 26 Basert på det ovenfor beskrevne, og i og med at det foreligger flere uavklarte trekk for den fagkyndige, er det utvalgets syn at det materielle patenterbarhetskravet etter § 8 annet ledd tredje punktum, ikke er tilfredsstillt. Dette vil ikke kunne avhjelpes slik tilstanden med basisdokumentene er, uten å stride mot patentloven § 13. Søknaden skal dermed avslås etter patentloven § 16.

Det avsies slik

Slutning

- 1 Klagen forkastes.
- 2 Patentsøknad nr. 20150509 avslås.

Elisabeth Ohm
sign.

Gunnar Nilsen Søndersrød
sign.

Johannes Hope
sign.